

методикам конструювання тестів у редакторах MO Word, MO Excel, в інших найпростіших і доступних редакторах тестів; методикам опрацювання, зберігання й пред'явлення результатів навчальних досягнень школярів в електронному вигляді.

Сьогодні неможливо уявити діяльність учителя без використання електронних енциклопедій, електронних підручників, різноманітних навчальних і демонстраційних програм. Кількість таких електронних розробок збільшується з кожним роком. Аби майбутні фахівці могли орієнтуватися в такому різноманітті інформаційних засобів, навчаємо студентів аналізувати їхній зміст, відбирати й оптимально поєднувати їх у своїй професійній діяльності. На індивідуальних консультаціях знайомимо студентів із найпростішими програмними засобами, що дозволяють створювати власні електронні навчальні посібники.

На кожному заняття ми підводимо студентів до розуміння того, що в їхній майбутній практичній діяльності комп'ютер та периферійне обладнання є основними інструментами, які здатні полегшити розв'язування цілого ряду професійних задач, вдосконалити професійну майстерність. Тільки висококваліфікований учитель-біолог, який володіє інформаційною компетентністю належною мірою, зможе організувати навчальний процес, що поєднує традиційні методи і сучасні інформаційні технології навчання.

Отже, методична підготовка майбутнього вчителя-біолога спрямована на опанування інформаційних технологій, покликаних удосконалити засвоєння, усвідомлення, запам'ятовування й застосування навчальної інформації. Якість використання інформаційних технологій зумовлюється виробленою інформаційною компетенцією вчителя-біолога, що є важливою невід'ємною складовою його професійної компетенції. Сформувати таку компетентність можна за допомогою програми Intel® „Навчання для майбутнього“, яка спрямована на опанування методів ефективного застосування інформаційних та комунікаційних технологій у навчальному процесі.

Література

1. Беспалов П. В. Компьютерная компетентность в контексте личностно-ориентированного обучения / П. В. Беспалов // Педагогика. – 2003. – № 4. – С. 45-50.
2. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2004. – № 1-2. – С. 5-60.
3. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : „К.І.С.“, 2004. – 112 с.
4. Морська Л. І. Інформаційні технології у навчанні іноземних мов : навч. посіб. / Л. І. Морська. – Тернопіль : Астон, 2008. – 256 с.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Л.Б. Волошко
м. Полтава, Україна

Проблема тайм-менеджменту надзвичайно актуальна для викладацької діяльності, ураховуючи те, що праця викладача характеризується напруженістю, наявністю широкого кола обов'язків, підвищеною стресогенністю, хронічною нестачею вільного часу. Як показує практичний досвід, вирішити проблему нестачі часу за рахунок продовження робочого дня й роботи у вихідні не завжди вдається. Отже, вирішення питання підвищення ефективності управління робочим часом є актуальним завданням у контексті професійного розвитку викладача вищого навчального закладу, його конкурентоспроможності, працездатності та ефективної діяльності.

Тайм-менеджмент – це наука про планування та організацію робочого часу, а також обстановки робочого місця, спілкування з колегами, інших чинників, що можуть вплинути на продуктивність робочого часу [2]. Ефективність тайм-менеджменту, перш за все, залежить від осмислення людиною значення часу як цінного ресурсу в професійній діяльності та

особистому житті, оскільки час не повертається, його неможливо накопичити, примножити, передати, він проходить безслідно. Тому у тайм-менеджменті викладача ми пропонуємо застосувати два підходи: ресурсний – розглядати час як цінний ресурс; процесний – аналізувати персональну педагогічну діяльність на предмет відповідності затраченого часу та значущості отриманих результатів.

Під особистим тайм-менеджментом викладача ми розуміємо здатність організувати свою діяльність так, щоб чітко розпланувати свій робочий та вільний час. Особистий тайм-менеджмент викладача також включає управління власними ресурсами, тобто вміння їх набувати, зберігати, розвивати та раціонально використовувати у професійній діяльності та особистому житті, оскільки тайм-менеджмент викладача передбачає інвестування часу не лише в роботу, а й у власні цілі: здоров'я, сім'ю, відпочинок, самоосвіту, творчість.

Педагогічна діяльність має творчу природу. Велику частину в цій діяльності займає імпровізаційна складова. Не зважаючи на ретельно продуманий хід заняття, підготовку його методичного забезпечення (стереотипна складова), неможливо наперед передбачити всі можливі відхилення в ході самого навчального процесу, який реалізується у процесі своєрідного діалогу-співпраці «викладач – студент». Завдяки йому можуть виникнути несподівані, непередбачувані педагогічні ситуації, прийняті оригінальні педагогічні рішення, які дозволяють по-іншому подивитися на первинні задуми, надати їм оптимальної форми. Реалізація у практиці викладацької діяльності імпровізаційної складової потребує від педагога додаткових витрат часу, наприклад, для розробки нових методик, впровадження нових технологій навчання, постановки нових лабораторних дослідів тощо. Отже, в оперативному тайм-менеджменті викладача слід виділити час для непередбачуваної, спонтанної та творчої активності.

Для організації ефективного тайм-менеджменту викладача слід скористатися основними законами управління часом.

Принцип Ейзенхауера – специфічна техніка визначення пріоритетів: задачі А – важливі, термінові, наприклад, критична ситуація з невідкладними термінами; задачі Б – важливі, нетермінові, для них необхідно встановлювати часові рамки; задачі В – неважливі, термінові. Наприклад, доручення, що не відносяться до прямих професійних обов'язків, від них треба по можливості відмовитися або делегувати; задачі Г – неважливі, нетермінові; це «крадія часу»: інтернет-залежність, синдром «відкладання», відсутність самодисципліни; від них поступово треба відмовитися.

Закон Паркінсона: робота займає весь відведений на неї час. Тобто, якщо для написання методички відведений час зранку і до обіду, не слід очікувати, що це вдасться виконати за півгодини. Нерозуміння закону Паркінсона призводить до дрейфу цілей у невизначене майбутнє.

Принцип Парето: 20% зусиль дають 80% результату, а інші 80% зусиль – лише 20% результату. Тобто 20% справ (і витрат часу) дають 80% результатів; 80% справ (і витрат часу) дають 20% результатів. Отже, спочатку виділяємо ті 20% справ, які дають максимальний результат і користь та починаємо саме з них [1].

Отже, робочий час викладача – вимірюваний ресурс, по відношенню до якого доцільні операції розподілу, обміну, структурування та конвертації в інші ресурси (інформаційні, енергетичні, моральні тощо).

Тайм-менеджмент викладача вищого навчального закладу стосується більшою мірою організації власного робочого часу, ніж його економії. Водночас тайм-менеджмент викладача, як комплексна технологія організації професійної діяльності, акцентує увагу на необхідності рефлексії цієї діяльності та пошуку способів її удосконалення.

Література

1. Берд П. Тайм-менеджмент / Полли Берд. - М. : Гранд : Фаир-пресс, 2001. – 281 с.
2. Васильченко Ю. Л. Самоучитель по тайм-менеджменту / Ю.Л. Васильченко, З. В. Таранченко, М. Н. Черныш. – М. : Питер, 2007. - 252 с.